

Samen zorgen voor een gezonde, gelukkige en inclusieve provincie

Beste fractievoorzitters, beste formateur,

Bij deze doen wij een oproep namens alle Groninger gemeenten om provinciale aandacht te behouden voor sport en bewegen. Het provinciale sport- en beweegbeleid is onmisbaar in het werken aan de vitaliteit en gezondheid van onze inwoners.

Sport en bewegen zijn belangrijk voor de leefbaarheid en staan onder druk in onze provincie. Voorzieningen voor bewegen leiden tot ontmoetingen in de dorpen en wijken en verhogen daarmee de cohesie in onze regio. Daarnaast leidt meer bewegen tot een betere gezondheid en zorgt daarmee voor een minder groot beroep op onze zorgvoorzieningen. Door rijksbezuinigingen en de hoge inflatie lopen we het risico dat in de toekomst sportvoorzieningen niet of minder toegankelijk zijn voor iedereen.

Goed sport- en beweegbeleid neerzetten kunnen wij als gemeenten niet alleen. Naast de financiële component kan de provincie ook een stimulerende rol spelen in de samenwerking tussen sport, bewegen, gezondheid, leefbaarheid en preventie. We hebben elkaar nodig.

In deze oproep zetten wij uiteen op welke wijze het provinciale sport- en beweegbeleid essentieel is voor onze inwoners en roepen wij u op om met ons in gesprek te gaan over de onmisbare rol van de provincie Groningen in het gezamenlijk werken aan de vitaliteit van onze inwoners.

Urgentie in de provincie Groningen

We bewegen te weinig. Veel te weinig. Volgens de meest recente officiële cijfers¹ blijkt dat in 2022 slechts 44% van de Nederlandse bevolking van 4 jaar of ouder voldeed aan de beweegrichtlijnen. In 2021 was dit percentage nog 47%. Terwijl volwassenen met 2,5 uur per week matig intensief bewegen al aan de beweegrichtlijn voldoen en kinderen 1 uur per dag matig intensief zouden moeten bewegen. Kijken we specifiek naar de provincie Groningen dan zien we dat vooral in de Ommelanden er nóg minder wordt bewogen dan het landelijk gemiddelde².

Daarnaast is het percentage volwassenen dat gevoelens van eenzaamheid ervaart gestegen van 37% in 2010 tot 47% in 2020³. In 2020 geeft 11% van de volwassen Groningers aan zich zeer eenzaam te voelen. De toename van eenzaamheidsgevoelens in 2020 is mogelijk beïnvloed door de coronacrisis.

Ten slotte dienen we ook in de provincie Groningen aandacht te hebben voor de steeds groter wordende kansenongelijkheid voor onze inwoners. De armoedeproblematiek in de provincie is onverminderd groot. Groningen scoort een bovengemiddeld armoedepercentage ten opzichte van andere provincies in Nederland. Veel Groningse kinderen groeien op in armoede en krijgen niet de kansen die kinderen in de rest van Nederland wel krijgen, ook op het gebied van (kunnen) bewegen en sporten.

---

¹ CBS, 2022 - <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kernindicatoren/beweegrichtlijnen>

² <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kaarten/beweegrichtlijnen>

³ GGD Groningen (2021) [Steeds minder Groningers roken, toename van eenzaamheid](#)

Kracht van sport en bewegen

Sport heeft de kracht om mensen gezonder te maken en onderling te verbinden, maar ook de kracht om de samenleving inclusiever, duurzamer en gelukkiger te maken. Sport is goed voor de gezondheid, zorgt voor verbinding en geeft plezier. Sinds corona weten we hoe belangrijk dit is voor een mens.

Sport en bewegen hebben ook de kracht om ongelijkheid aan te pakken. Het Sociaal Cultureel Planbureau⁴ stelt dat we de structurele ongelijkheid in Nederland alleen kunnen veranderen als we verder kijken dan armoedebeleid en ook iets doen aan iemands persoonskapitaal: de fysieke en mentale gezondheid van mensen. Als we aan die gezondheid iets willen doen, moeten we niet kijken naar ziekenhuiszorg, maar preventie en levensstijl. Sporten en bewegen, en het ontwikkelen van *sportief kapitaal*, spelen daarin een essentiële rol.

Waarde van provinciale aandacht voor sport en bewegen

De maatschappelijke uitdagingen waar we in onze provincie voor staan, houden zich veelal niet aan gemeentegrenzen. Dit vraagt om samenwerking tussen overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners. De rol van de provincie is een aanvullende rol op die van ons als gemeenten.

Naast het Rijk en de gemeente is ook de provincie een belangrijke speler in het veld van sport en bewegen. Bijvoorbeeld bij bovenlokale onderwerpen als aangepast sporten, inclusie, topsportvoorzieningen, talentontwikkeling, innovatie en topsportevenementen. Het Rijk ziet inmiddels ook het belang van het middenveld. In de nieuwe sportwet waaraan wordt gewerkt, is nadrukkelijk een rol weggelegd voor provincies.

De afgelopen beleidsperiode heeft de provincie Groningen het provinciaal Beweegakkoord gerealiseerd (Kader sport- en beweegbeleid 2021 – 2023). In dit akkoord is aandacht opgenomen voor 5 thema's uit het landelijke Sportakkoord, te weten:

1. Inclusief sporten en bewegen
2. Duurzame sportinfrastructuur
3. Vitale sport- en beweegaanbieders en positieve sportcultuur
4. Van jongs af aan vaardig in bewegen
5. Topsport die inspireert en aandacht voor talent

De provincie heeft met het provinciaal Beweegakkoord laten zien laten zien welke meerwaarde zij heeft op gemeentelijk beleid. Dit deed de provincie door te investeren op bovengemeentelijk beleid. Dit zijn geen investeringen geweest die gemeenten zelf hadden kunnen doen, maar hebben wel een nadrukkelijke 'plus' geboden op de bovengemeentelijke vraagstukken op deze thema's.

Sport houdt niet op bij de gemeentegrens. Vraagstukken van sporters, sportclubs, evenementorganisatoren, maar ook van gemeenten zijn vergelijkbaar in de hele provincie. De provincie Groningen heeft de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld om ons als gemeenten te verbinden middels het Beweegakkoord én het faciliteren van Huis voor de Sport. Wij kunnen de problemen ten aanzien van gezondheid, bewegen en sport niet alleen oppakken. Het helpt ons dan enorm dat er onafhankelijke coördinatie, regie, ondersteuning en kennisdeling wordt gefaciliteerd door de provincie.

Middels subsidies, kennisdeling en coördinatie zijn wij beter in staat gesteld om gezamenlijk meer Groningers aan het bewegen en sporten te krijgen.

---

⁴ <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2023/03/07/eigentijdse-ongelijkheid>

Oproep namens alle Groninger gemeenten

Namens alle gemeenten willen wij het provinciebestuur oproepen om vooral te blijven investeren in bewegen en sport. Als gemeenten zien wij geen mogelijkheden om de bovengemeentelijke vraagstukken op te pakken. Alle hulp van de provincie is daarin essentieel en onmisbaar. Hierin zouden wij graag structurele financiële ondersteuning van het Huis voor de Sport zien, zoals dat in het verleden ook gebeurde. Hierdoor is de eerdergenoemde bovengemeentelijke ondersteuning structureel gewaarborgd.

Samen dienen wij te zorgen voor een gezonde, gelukkige en inclusieve provincie waarin iedereen de kans heeft om voldoende te kunnen bewegen en sporten.

Met vriendelijke groet,

Wethouders Sport van alle Groninger gemeenten

Jan Menninga
Gemeente Eemsdelta

Saskia Ebbers
Gemeente Westerwolde

Goedhart Borgesius
Gemeente Stadskanaal

Erich Wünker
Gemeente Oldambt

Annemiek Hoesen
Gemeente Midden-Groningen

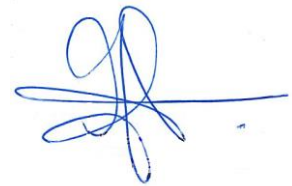
Ellen van Klaveren
Gemeente Pekela

Harry Stomphorst
Gemeente Westerkwartier

Henk Jan Schmaal
Gemeente Veendam

Karen Hansems
Gemeente Het Hogeland

Inge Jongman
Gemeente Groningen